

“Veilig op weg?”

Tussentijdse evaluatie en actualisatie van het Verkeersveiligheidsplan Boxmeer 2013-2017

Inleiding

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2012 het Verkeersveiligheidsplan Boxmeer 2013-2017 en het rapport Wegcategorisering 2012 vastgesteld. In het Verkeersveiligheidsplan is een uitvoeringsprogramma opgenomen. Deze notitie gaat in op de stand van zaken van dit uitvoeringsprogramma. Ook worden voorstellen gedaan voor maatregelen die de komende jaren kunnen worden uitgevoerd, afgestemd in het kader van het meerjarig Integraal Uitvoeringsprogramma Openbare ruimte (IUP) waaraan op dit moment gewerkt wordt. Eerst wordt echter een beeld geschetst van de ontwikkeling van het aantal geregistreerde verkeersslachtoffers in Boxmeer in vergelijking met de doelstellingen. Vervolgens wordt kort ingegaan op de Wegcategorisering, een belangrijke bouwsteen voor het Verkeersveiligheidsplan.

Verkeersveiligheidsmonitor

De gemeente Boxmeer heeft via de GGA-regio Noordoost-Brabant een abonnement op de ongevallendatabase van ViaStat Online. Hiermee is bijgevoegde Verkeersveiligheidsmonitor opgesteld.

In de monitor wordt gerefereerd aan de landelijke doelstellingen uit de Nota Mobiliteit 2020. In aanvulling hierop heeft de gemeente in het Verkeersveiligheidsplan, in het verlengde van het Brabants Verkeersveiligheidsmanifest “Maak van de nul een punt”, de volgende concrete doelstellingen voor het jaar 2020 geformuleerd:

- geen dodelijke slachtoffers in de gemeente;
- een halvering van het aantal geregistreerde ziekenhuisgewonden ten opzichte van 2010.

Op basis van de monitor ontstaat het beeld dat we deze doelstellingen inmiddels al ruimschoots hebben gehaald:

- in 2014 zijn geen verkeersdoden geregistreerd;
- het aantal ziekenhuisgewonden is na 2010 fors gedaald en bedroeg in 2014 nog maar 13% van het aantal in 2010.

Hierbij moeten echter kanttekeningen worden geplaatst:

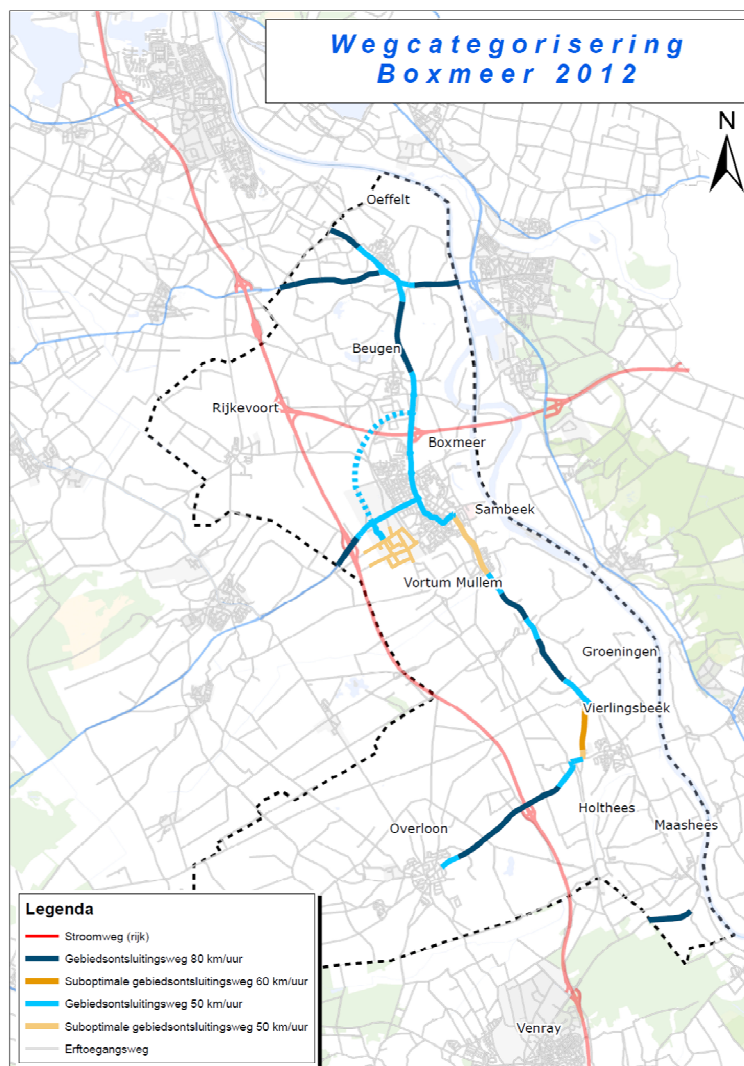
- Er is sprake van een grote onderregistratie van verkeersongevallen. Tegelijk met het verdwijnen van het ongevalregistratieformulier in combinatie met verschillende bedrijfsprocessystemen bij de politie, werd in 2012 het dieptepunt bereikt in de ongevalregistratie. In de periode 2006-2012 is sprake van een structurele daling binnen de ongevalregistratie, waardoor meerjarige trendanalyses onbetrouwbaar zijn. (Voor meer info zie het internetartikel “Is mijn straat Veilig?”; Verkeerskunde 28 augustus 2015; <http://verkeerskunde.nl/star>)
- De aantallen (geregistreerde) verkeersdoden en ziekenhuisgewonden in de gemeente zijn zo klein, dat de factor “toeval” een zeer grote rol speelt.
- Het aantal “overige gewonden” is in 2013 en 2014 gestegen.

Wat valt verder op:

- Het aantal gewonden/100.000 inwoners in Boxmeer loopt de laatste jaren aardig in de pas met andere gebieden (Nederland, Brabant, GGA-regio Noordoost-Brabant).
- Over de periode 2010 t/m 2014 (5 jaar) vallen er in Boxmeer in vergelijking tot de andere gebieden iets meer slachtoffers onder fietsers. Onder de leeftijdscategorieën 12 t/m 15 en 16-17 jaar vallen in Boxmeer naar verhouding wat meer slachtoffers. Omdat de absolute aantallen klein zijn, kan toeval echter een rol spelen.
- De meest slachtoffers vallen op de gemeentelijke wegen: 63 van de in totaal 79 slachtoffers in de periode 2010 t/m 2014. Gerelateerd aan de weglengte, is de kans om op een gemeentelijke weg slachtoffer te worden echter lager dan op een provinciale of rijksweg.

Wegcategorisering

De functie van een weg, het gebruik daarvan en de weginrichting dienen idealiter (Duurzaam Veilig) met elkaar in overeenstemming te zijn. In Nederland worden daarbij in beginsel drie typen wegen onderscheiden: stroomwegen (autowegen/autosnelwegen); gebiedsontsluitingswegen (snelheidslimiet buiten de kom 80 km/h en binnen de kom 50 km/h) en erftoegangswegen (snelheidslimiet buiten de kom 60 km/h en binnen de kom 30 km/h). In het rapport Wegcategorisering 2012 is de wegcategorisering geactualiseerd.

Figuur: in 2012 geactualiseerde wegcategorisering

Daarbij zijn noodgedwongen twee extra wegcategorieën geïntroduceerd: de suboptimale gebiedsontsluitingsweg 60 km/h en de suboptimale gebiedsontsluitingsweg 50 km/h. Dit zijn wegen die wel een gebiedsontsluitende functie hebben, maar waar onvoldoende ruimte is voor een gescheiden fietsvoorziening (bij een gebiedsontsluitingsweg buiten de kom) of minimaal een fietsstrook (binnen de kom). In de gemeente Boxmeer gaat het dan vooral om de volgende wegen:

- Sambeekseweg/Grotestraat in Boxmeer/Sambeek;
- Molenweg tussen en in Groeningen en Vierlingsbeek;
- Bedrijventerrein Saxe Gotha.

In 2015 is besloten om op de Laan De Wijze, de vooral noord-zuid gerichte ontsluiting van bedrijventerrein Sterckwijck, voorrangskruisingen in te stellen en de snelheidslimiet te verhogen van 30 km/h naar 50 km/h. De uitvoering is voorzien in het tweede kwartaal van 2016. Daarmee wordt de Laan De Wijze opgewaardeerd tot gebiedsontsluitingsweg binnen de kom. Het oost-west gedeelte van de Laan De Wijze is aan te merken als een suboptimale gebiedsontsluitingsweg 50 km/h.

Op de kaart met de in 2012 geactualiseerde wegcategorysering staat de Randweg/Noordwestelijke verbindingsweg nog gestippeld aangegeven. Op 20 februari 2014 heeft de gemeenteraad besloten deze weg vooralsnog niet te realiseren.

Stand van zaken uitvoeringsprogramma 2013-2017

In de bijlage is de stand van zaken per 1 maart 2016 van het uitvoeringsprogramma van het Verkeersveiligheidsplan opgenomen.

Infrastructurele maatregelen

Infrastructurele maatregelen worden zoveel mogelijk meegenomen in, of gecombineerd met groot onderhoud (bijvoorbeeld Sambeekseweg/Grotestraat) of reconstructieprojecten (bijvoorbeeld fietsstraat Beugen), waarbij werk met werk gemaakt kan worden.

Gevolg daarvan is wel dat veel maatregelen die betrekking hebben op het aanbrengen van markering zijn doorgeschoven in de tijd, om later bij groot verhardingsonderhoud mee te nemen.

Bij veel scholen zijn de laatste jaren in overleg met de betreffende school maatregelen getroffen om de schoolomgeving te verbeteren. Het gaat meestal om kleinere maatregelen: betere bebording; Zoen&Zoef; tegengaan parkeren.

Er zijn ook diverse maatregelen getroffen aanvullend op het verkeersveiligheidsplan. De aanleidingen zijn divers: ongevallen; klachten van wijk-/dorpsraden en/of burgers; komst AZC; scholenfusie (ook nog maatregelen in voorbereiding).

Handhaving

In het verleden werden de handhavingstrajecten tamelijk eenzijdig bepaald door het Team Verkeershandhaving van de politie in Vught op basis van een aantal rigide regels. In 2015 is het team echter gestart met overleg met de individuele gemeenten en het basisteam van de politie om te komen tot een meer gedragen handhavingplan mede op basis van lokale kennis. Dit heeft ertoe geleid dat in Boxmeer ook op enkele gemeentelijke wegen c.q. locaties die als gevaarlijk bekend staan (zoals bijvoorbeeld de bochten in de Rijkevoortseweg-Sprongseweg en de Radioweg) en/of waarover veel klachten zijn (zoals de Grotestraat in Sambeek), incidenteel op snelheid wordt gehandhaafd. Mede vanwege de acties van de politie voor een betere CAO in de tweede helft van 2015 en vanwege de beperkte capaciteit c.q. andere

prioriteiten bij het basisteam, blijft de inzet echter nog achter bij de verwachtingen c.q. toezeggingen.

Educatie & voorlichting

- BVL: Brabants VerkeersveiligheidsLabel. Nagenoeg alle basisscholen hebben het label behaald of zijn hiermee bezig. Alleen De Bonckert is (tijdelijk) gestopt met het traject, vanwege de scholenfusie.
- TT: Totally Traffic: Elzendaalcollege, Metameer en PRO doen mee.
- Acties:
 - Verkeersveiligheidsactie provincie Noord-Brabant: Boxmeer is één van de trekkers van de jaarlijkse actiedag in het Land van Cuijk in het kader van “maak van de nul een punt” van de provincie, die in nauwe samenwerking met de taakaccenthouder verkeer van de politie, de CGM-gemeenten en (sinds een jaar) Sint Anthonis wordt georganiseerd.
 - In Boxmeer wordt de laatste jaren in het najaar samen met de politie en de wijkraad Boxmeer-West een fietsverlichtingsactie gehouden.
- Verkeersveiligheidcampagnes worden in de kern Boxmeer getoond op de LED-reclameschermen.
- De gemeente faciliteert actieve bewoners en wijk-/dorpsraden die een buurtactie 30 km/h willen houden in hun wijk/buurt bij de aanschaf van een VVN-buurtactiepakket.
- Er circuleert een aantal DSI's (Dynamische SnelheidsIndicator) over verschillende locaties. De laatste jaren zijn enkele nieuwe DSI's aangeschaft (met provinciale subsidie) die op een vaste locatie zijn geplaatst.

Vooruitblik komende jaren

Handhaving en Educatie&voorlichting

Op deze gebieden wordt het bestaande beleid voortgezet. De inzet van de gemeente betreft vooral personele capaciteit. De provincie verleent subsidie voor mensgerichte maatregelen (BVL; TT; acties). De subsidieverstrekking loopt via de gemeente. Het aantal (vaste) DSI's wordt naar behoefte uitgebreid.

Infrastructurele maatregelen

IUP als afstemmingskader

Er wordt gewerkt aan een meerjarig Integraal Uitvoeringsprogramma Openbare Ruimte (IUP) waarin alle uitbreidingswerken zijn opgenomen en alle projecten die verbetering van het functioneren en de leefbaarheid van de openbare ruimte tot doel hebben. Naast technische eisen vanuit het oogpunt van beheer spelen ook (functionele) wensen van bewoners, bedrijven, bestuur, gemeente Boxmeer zelf en van wijk- en dorpsraden een belangrijke rol. Uitgangspunt blijft een veilige inrichting van de openbare ruimte en goed onderhoud. Goed onderhoud verlengt de levensduur en maakt het mogelijk investeringen verantwoord uit te stellen.

Het IUP is ontwikkeld om een overzicht te geven van alle werken en projecten in de openbare ruimte die in uitvoering of in voorbereiding zijn. De werken en projecten worden aangedragen vanuit verschillende beheerdisciplines. De beheerders van de verschillende taakvelden wegen, riool, groen, verlichting en natuur beheren de openbare ruimte en zijn met name verantwoordelijk voor de inbreng van werken en projecten vanuit hun beleidsveld. Bij alle werken en projecten worden de technische en functionele eisen en wensen geïnventariseerd en op elkaar afgestemd. Daarnaast worden de beschikbare financiële middelen in de afwegingen

betrokken. Zo ontstaat een lijst van werken en projecten waarbij integrale afweging en afstemming heeft plaatsgevonden.

Het IUP wordt om de twee jaar geactualiseerd. Daarbij is het taakveld wegbeheer leidend. Hier is immers de kans op kapitaalvernietiging het grootst. Uitstel van technisch noodzakelijk onderhoud kan tot hoge (vervanging)kosten leiden. Op basis van de tweejaarlijkse visuele inspectie wordt het technisch noodzakelijk onderhoud vanuit wegbeheer gepland. Concreet heeft dit tot gevolg dat de eerste twee jaar bestaan uit werkzaamheden en projecten die normaal gesproken ook daadwerkelijk binnen deze periode tot uitvoer komen. De twee daarop volgende jaren geven inzicht in de voorgenomen projecten. Na de cyclische visuele inspectie van de wegen wordt na twee jaar het IUP geactualiseerd.

Om inzicht te krijgen welke knelpunten er bij de bevolking leven zijn alle wijk- en dorpsraden verzocht eventuele wensen en/of knelpunten aan te leveren. Uiteindelijk hebben 10 wijk- en dorpsraden hier gebruik van gemaakt. De raden Boxmeer oost, west, zuid, Beugen en Vortum-Mullem hebben geen punten aangedragen. Daarnaast is de politie verzocht vanuit verkeersveiligheid en sociale (on)veiligheid knelpunten aan te leveren. Ook hebben de nutsbedrijven de grotere geplande werken inzichtelijk gemaakt.

Actualisatie VVP

De afgelopen tijd zijn nieuwe knelpunten naar voren gekomen, die om aanvullende maatregelen vragen. Ook de inventarisatie van wensen en knelpunten bij de wijk- en dorpsraden in het kader van het IUP heeft geleid tot enkele nieuwe maatregelen.

Voor wat betreft het lopende uitvoeringsprogramma wordt voorgesteld om de Bocstraat Boxmeer (sobere inrichting als ETW) voorlopig niet aan te pakken. Kruispunt Vierlingsbeekseweg/Holthesedijk (aanleg rotonde) en Kruispunten Veerstraat-Van Coothstraat/Veerstraat-Jacob de Kerlestraat (plateau/gelijkwaardig maken) worden te zijner tijd meegenomen in andere projecten.

De nog uit te voeren maatregelen uit het Verkeersveiligheidsplan en de aanvullende maatregelen zijn afgestemd in het kader van het IUP.

Dit alles heeft geleid tot het geactualiseerde uitvoeringsprogramma, dat op de volgende pagina is weergegeven.

Van de maatregelen zijn de globale kosten geraamd, met uitzondering van:

- het kruispunt Spoorstraat/Rembrandt van Rijnstraat in Boxmeer (o.a. OFOS: Opgeblazen FietsOpstelStrook), maatregelen naar aanleiding van de scholenfusie;
- Cuijkseweg/Molenstraat in Oeffelt (snelheidsremmende maatregelen). Hiervoor dienen eerst de maatregelen te worden bepaald.

Voor beide projecten zullen afzonderlijke voorstellen aan de raad worden aangeboden.

Verder wordt voor eventuele (aanvullende) maatregelen om de bebouwde kom op de Overloonseweg in Vierlingsbeek te benadrukken, gewacht op de uitspraak in de beroepszaak van het OM over de “bonnenregen”. Indien nodig zal de raad ook hiervoor een afzonderlijk voorstel worden aangeboden.

Geactualiseerd uitvoeringsprogramma infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	raming
2016:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Maatregelen zichtbaarheid bij VOP's Raamstraat Boxmeer	€ 10.000
DV-markering Venrayseweg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 6.000
Benadrukken 60 km-poort met komportalen Mgr. Geurtsstraat Maashees	€ 2.000
Afsluiten Hoogeindseweg tussen Zandsteeg en Heikant voor mvt. m.u.v. best.verkeer, Sambeek	€ 2.000
OFOS R. van Rijnstraat i.c.m. verv. automaat/bekabeling/lantaarns/detectie/deklaag Boxmeer	PM *
Totaal 2016 (excl. PM)	€ 23.000
2017:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Planvorming snelheidsremmende maatregelen Cuijkseweg-Molenstraat Oeffelt	PM **
DV-markering Grotestraat/Prov.weg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 13.000
DV-markering Overloonseweg/Vierlingsbeekseweg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 14.000
Gemeentebreed BOR-plan (Bromfiets Op de Rijbaan), deel 1	€ 70.000
Overloonseweg Vierlingsbeek: benadrukken bebouwde kom	PM ***
Totaal 2017 (excl. PM)	€ 100.000
2018:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Gemeentebreed BOR-plan (Bromfiets Op de Rijbaan), deel 2	€ 30.000
Rijkevoort DV (middellange termijnmaatregelen)	€ 90.000
DV-markering Mgr. Geurtsstraat (bubeko) Maashees	€ 11.000
Totaal 2018	€ 134.000
2019:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
DV-markering Beugenseweg	€ 1.000
Definitieve snelheidsremmer Hagelkruisstraat Beugen	€ 5.000
Maatregelen oversteekbaarheid bij MSD hoek Wim de Körverstraat/Kleine Broekstraat Boxmeer	€ 7.000
Inritconstructie bij firma Havens Maashees	€ 7.500
Plateaus aansluitingen Bergkamp op Raaijweg en inritconstructie bij sporthal Overloon	€ 40.000
Bliksemschichten Gildestr.-Horsterweg; plein bij school; Kapelstr.-Sleijbergweg Holthees	€ 1.500
Totaal 2019	€ 65.000

* Deze maatregelen en/of versnelde uitvoering daarvan vloeien voort uit de scholenfusie. Er is opdracht verstrekt van € 9.500 t.l.v. het algemene voorbereidingskrediet om het plan uit te werken. Er zal een voorstel worden aangeleverd voor de raad van 30 juni 2016.

** Afzonderlijk project; eigen traject IVS.

*** Bepalen (aanvullende) maatregelen na uitspraak beroepszaak OM over "bonnenregen".

De kosten voor de uitvoering van de maatregelen in 2016 van € 23.000 kunnen nog worden gedekt uit de resterende investeringsbudgetten 2014 en 2015 voor de uitvoering van het Verkeersveiligheidsplan en de nog te ontvangen subsidie van de provincie.

Voor de maatregelen vanaf 2017 zijn investeringsbedragen van € 100.000 (2017), € 134.000 (2018) en € 65.000 (2019) nodig. Dat komt neer op gemiddeld circa € 100.000 per jaar. Dit is exclusief de bedragen die nodig zijn voor de onder PM genoemde onderwerpen en de verkeersveiligheidsmaatregelen die worden meegenomen in andere projecten.

Looptijd Verkeersveiligheidsplan 2013-2017

Met deze evaluatie en het geactualiseerde uitvoeringsprogramma kan de gemeente weer een tijd met het Verkeersveiligheidsplan 2013-2017 vooruit.

Over twee jaar wordt in het kader van het IUP-proces de stand van zaken opnieuw opgemaakt en wordt een nieuwe vooruitblik opgesteld. Dan zal worden bekeken of het nodig is om ook een nieuw verkeersveiligheidsplan op te stellen.

Bijlagen:

- Verkeersveiligheidsmonitor d.d. 8 februari 2016
- Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheidsplan Boxmeer 2013 - 2017 met stand van zaken per 1 maart 2016 (NB Bedragen die hierin staan, zijn de oorspronkelijke bedragen uit het plan; sporen niet met actuele s.v.z.)

20160330; JB

Vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 30 juni 2016